

บทที่ 1

บทนำ

คำนิยามของภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และ คุษฎีนิพนธ์

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้อย่างอิสระตามความสนใจ ความพร้อม และความต้องการในการพัฒนาตนเอง ซึ่งในการเรียนระดับอุดมศึกษานี้ อาจต้องค้นคว้าจากตำรา หนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ เพื่อทำรายงานหรือเอกสารวิชาการที่สามารถวัดผลว่านักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้มากน้อยระดับใด ด้วยระบบระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งอ้างอิงเกณฑ์การวัดผลการศึกษาของแต่ละสถาบัน การเขียนรายงานหรือเอกสารวิชาการที่เป็นหลักฐานแสดงถึงความรู้ ความสามารถของนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษามีความสำคัญยิ่ง ซึ่งมีหลักการเขียนที่เหมือนกัน แต่อาจแตกต่างกันในรายละเอียด ขึ้นอยู่กับประเภทของการเขียน และระดับการศึกษา ที่ใช้กันแพร่หลายในสถาบันทั่วไป ดังคำนิยามต่อไปนี้

ภาคนิพนธ์ (Term Paper) หมายถึง รายงานวิชาการแขนงต่างๆ ที่ครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาในหลักสูตร ตามหลักสูตรที่กำหนดโดยผ่านกระบวนการศึกษาปัญหา วางแนวทางแก้ไข ปัญหา ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ วิเคราะห์ สร้างสรรค์ ปฏิบัติ และนำเสนอแนวคิดและผลงานภาคนิพนธ์ ถือเป็นบทสรุปทางความคิดของนักศึกษาและแสดงความสามารถเฉพาะเรื่องราวที่นักศึกษามีความถนัดหรือสนใจ อย่างละเอียดและลึกซึ้ง

วิทยานิพนธ์ (Thesis) หมายถึง วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาโท ซึ่งเป็นเอกสารที่เขียนโดยนักศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท พรรณนาขั้นตอน วิธีการ และผลการศึกษาวิจัยที่ค้นคว้าวิจัยมาได้ โดยเขียนอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เป็นเอกสารบังคับในการจบการศึกษา ตามหลักสูตรที่กำหนดโดยดำเนินการภายใต้กรอบจริยธรรมและแนวทางปฏิบัติของจรรยาบรรณนักวิจัยเช่นเดียวกับคุษฎีนิพนธ์

คุษฎีนิพนธ์ (Dissertation) หมายถึง วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาเอก ซึ่งเป็นเอกสารที่เขียนโดยนักศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาเอก พรรณนาขั้นตอน วิธีการ และผลการศึกษาวิจัยที่ค้นคว้าวิจัยมาได้ โดยเขียนอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เป็นเอกสารบังคับในการจบการศึกษา ตามหลักสูตรที่กำหนด โดยดำเนินการภายใต้กรอบจริยธรรมและแนวทางปฏิบัติของจรรยาบรรณนักวิจัย

ความสำคัญของภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ คุชฎินิพนธ์

1. เป็นหลักฐานสำคัญที่บ่งชี้ความวิริยะอุตสาหะ ความสามารถและความรอบรู้ทางวิชาการในสาขาต่าง ๆ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ สร้างสรรค์จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาตามหลักวิชาการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ผลงานวิทยานิพนธ์และคุชฎินิพนธ์จึงเป็นหลักฐานสำคัญที่บ่งชี้ความวิริยะ อุตสาหะ ความสามารถและความรอบรู้ทางวิชาการในสาขาต่าง ๆ ของนักศึกษานจนประสบผลสำเร็จดังกล่าว

2. เป็นเงื่อนไขส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษา

ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 กำหนดให้นักศึกษาในระดับมหาบัณฑิต หลักสูตร แผน ก ต้องทำวิทยานิพนธ์ และระดับคุชฎินิพนธ์ต้องทำคุชฎินิพนธ์ โดยต้องสอบผ่านตามเงื่อนไขของมหาวิทยาลัย ซึ่งหากนักศึกษาไม่สามารถทำวิทยานิพนธ์และคุชฎินิพนธ์ได้ เป็นผลสำเร็จ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้

3. เป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ลักษณะของภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และคุชฎินิพนธ์ที่มีคุณภาพ

ภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และคุชฎินิพนธ์เป็นดัชนีบ่งชี้ถึงคุณภาพการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ดังนั้นหากนักศึกษผลิตผลงานภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และ คุชฎินิพนธ์ที่มีคุณภาพจะช่วยก่อให้เกิดความรู้ใหม่ที่เอื้ออำนวยประโยชน์ในทางวิชาการหรือสามารถประยุกต์ใช้ในสังคม ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการหรือการประชุมสัมมนา จะส่งผลให้การจัดการศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชานั้นๆ ได้รับการยอมรับในแวดวงวิชาการมากขึ้น

ลักษณะของภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์/ คุชฎินิพนธ์ที่มีคุณภาพ

ภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และคุชฎินิพนธ์ที่มีคุณภาพเป็นสิ่งที่บ่งชี้ให้เห็นความสามารถและความประณีตของผู้เขียน ในส่วนคุณภาพทางด้านเนื้อหานั้นขึ้นอยู่กับความถูกต้องและคุณค่าทางวิชาการเป็นสำคัญ ส่วนในด้านการเสนอผลการวิจัยในลักษณะรูปเล่มก็ต้องมีคุณภาพด้วย คือมีลักษณะที่เป็นข้อบ่งชี้คุณภาพของการนำเสนอวิทยานิพนธ์และคุชฎินิพนธ์ในส่วนที่เป็นรูปเล่มที่นักศึกษาควรรู้ให้ความสำคัญ ดังนี้

1. รูปเล่ม

รูปเล่มภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ คุชฎินิพนธ์ต้องมีความคงทน วัสดุที่ใช้ทำปกนอก และกระดาษที่ใช้ในการพิมพ์ต้องมีคุณภาพดีตรงตามข้อกำหนด การเข้าเล่มต้องเรียบร้อยไม่หลุดลุ่ย ขอบโดยรอบของเล่มไม่ขรุขระ

2. ความยาวและความหนา

ภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ คุชฎินิพนธ์ที่ดีควรมีความยาวของเนื้อหาที่เหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไป อันแสดงให้เห็นความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างกระชับและชัดเจนของผู้เขียน

3. ภาษา

การเขียนภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ คุชฎินิพนธ์ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ต้องใช้ภาษาเขียนไม่ใช่ภาษาพูด ภาษาสแลง หรือภาษาสำนวน และเนื่องจากวิทยานิพนธ์และ คุชฎินิพนธ์ คือ เอกสารทางวิชาการ ในการใช้คำ วลี และประโยคจึงต้องทำให้ถูกต้อง โดยยึดไวยากรณ์ของภาษาที่ใช้เขียนเป็นหลัก ในกรณีที่สงสัยหรือไม่แน่ใจ นักศึกษาต้องตรวจสอบจากพจนานุกรมฉบับมาตรฐาน หรือปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

4. ความถูกต้องของข้อมูลและการพิมพ์

ความน่าเชื่อถือของภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ คุชฎินิพนธ์ขึ้นอยู่กับความถูกต้องทั้งในด้านข้อมูลและการพิสูจน์อักษรเป็นประการสำคัญ ดังนั้นจึงเป็นภาระหลักของนักศึกษาที่จะต้องรับผิดชอบในด้านการเขียนข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริง การตรวจความถูกต้องของตัวสะกดการันต์ คำศัพท์ทุกคำ ตัวเลขทุกตัวรวมทั้งการพิสูจน์อักษรด้วย

สาระสำคัญที่ควรทราบเกี่ยวกับการทำภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ คุชฎินิพนธ์

ในการจัดทำภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ คุชฎินิพนธ์ สิ่งที่นักศึกษาควรตระหนักและรับทราบเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจให้มากขึ้น และเพื่อป้องกันความผิดพลาด และเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการจัดทำ มีสาระดังนี้

1. ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ คุชฎินิพนธ์ นักศึกษาควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดและประกาศต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในการทำภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และ คุชฎินิพนธ์ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักศึกษา สามารถวางแผนการทำให้สำเร็จตามกำหนดเวลา

2. อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ คุชฎินิพนธ์

2.1 การเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา

หลังจากนักศึกษา ได้ศึกษาหัวข้อปัญหาและได้แนวทางการวิจัยแล้ว ควรปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ หัวหน้าภาควิชา หรือประธานสาขาวิชาเพื่อขอคำแนะนำ และติดต่ออาจารย์ที่มี

ความรู้ความเชี่ยวชาญหรือสนใจในหัวข้อปัญหาดังกล่าวให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักของภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และคุณนิตินิพนธ์

2.2 การปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการทำวิทยานิพนธ์และคุณนิตินิพนธ์นั้น นักศึกษาต้องเข้าพบปรึกษาหารือและรายงานความก้าวหน้าของการทำวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอตามตารางเวลาที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน

3. จรรยาบรรณในการทำวิจัย

คณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ในการประชุมเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2541 ได้กำหนดจรรยาบรรณนักวิจัยขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวหลักเกณฑ์ควรประพฤติของนักวิจัยทั่วไปไม่ว่าสาขาวิชาการใด ๆ โดยให้มีลักษณะคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานวิจัยของนักวิจัยไทย ดังนี้

นักวิจัย หมายถึง ผู้ที่ดำเนินการค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อตอบประเด็นที่สงสัย โดยมีระเบียบวิธีอันเป็นที่ยอมรับในแต่ละศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ระเบียบวิธีดังกล่าวจึงครอบคลุมทั้งแนวคิด มโนทัศน์ และวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

จรรยาบรรณ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสม แสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรม ในการประกอบอาชีพที่กลุ่มบุคคลและแต่ละสาขาวิชาชีพประมวลขึ้นไว้เป็นหลักเพื่อให้สมาชิกในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ยึดถือปฏิบัติเพื่อรักษาชื่อเสียงและส่งเสริมเกียรติคุณของสาขาวิชาชีพของตน

จรรยาบรรณในการวิจัยจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระเบียบวิธีวิจัย เนื่องด้วยในกระบวนการค้นคว้าวิจัย นักวิจัยจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตที่ศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิต หรือไม่มีชีวิต การวิจัยจึงอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งทีศึกษาก็ได้ หากผู้วิจัยขาดความรอบคอบ ระมัดระวัง การวิจัยเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผนและกำหนดนโยบายในการพัฒนาประเทศทุกด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของนักวิจัยในเรื่องที่จะศึกษา และขึ้นอยู่กับคุณธรรม จริยธรรมของนักวิจัยในการทำงานวิจัยด้วย ผลงานวิจัยที่ด้อยคุณภาพด้วยสาเหตุใดก็ตาม หากเผยแพร่ออกไปอาจเป็นผลเสียต่อวงวิชาการและประเทศชาติได้

ด้วยเหตุนี้ สภาวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จึงกำหนด จรรยาบรรณนักวิจัยไว้เป็นแนวทางสำหรับนักวิจัยยึดถือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมและหลักวิชาการที่เหมาะสม ตลอดจนประกันมาตรฐานของการศึกษาค้นคว้าให้เป็นไปอย่างสมศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของนักวิจัยไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. นักวิจัยต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในทางวิชาการและการจัดการ

นักวิจัยต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น ต้องให้เกียรติและอ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวิจัยต้องซื่อตรงต่อการแสวงหาทุนวิจัยและมีความเป็นธรรมเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

2. นักวิจัยต้องตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัยตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยและต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด

นักวิจัยต้องปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อตกลงการวิจัยที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายยอมรับร่วมกัน อุทิศเวลาทำงานวิจัยให้ได้ผลดีที่สุดและเป็นไปตามกำหนดเวลา มีความรับผิดชอบ ไม่ละทิ้งงานระหว่างดำเนินการ

3. นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัย

นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำการวิจัยอย่างเพียงพอ และมีความรู้ความชำนาญหรือมีประสบการณ์เกี่ยวเนื่องกับเรื่องที่ทำวิจัย เพื่อนำไปสู่งานวิจัยที่มีคุณภาพและเพื่อป้องกันปัญหาการวิเคราะห์ การตีความ หรือการสรุปที่ผิดพลาด อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่องานวิจัย

4. นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะเป็สิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต

นักวิจัยต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบระมัดระวังและเที่ยงตรงในการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคน สัตว์ พืช ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกและมีปณิธานที่จะอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

5. นักวิจัยต้องเคารพศักดิ์ศรีและสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย

นักวิจัยต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยและขาดความเคารพในศักดิ์ศรีของเพื่อนมนุษย์ ต้องถือเป็นการกระทำที่มิชอบจริยคุณมุ่งหมายของการวิจัยแก่บุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยไม่หลอกลวงหรือบีบบังคับ และไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

6. นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิดโดยปราศจากอคติในทุกขั้นตอนของการทำวิจัย

นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด ต้องตระหนักว่าอคติส่วนตัวหรือความลำเอียงทางวิชาการอาจส่งผลให้มีการบิดเบือนข้อมูลและข้อค้นพบทางวิชาการ อันเป็นเหตุให้เกิดผลเสียหายต่องานวิจัย

7. นักวิจัยพึงนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ

นักวิจัยพึงเผยแพร่งานวิจัยเพื่อประโยชน์ทางวิชาการและสังคม ไม่ขยายผลต่อข้อค้นพบจนเกินความเป็นจริง และไม่ใช้ผลงานวิจัยไปในทางมิชอบ

8. นักวิจัยพึงเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น

นักวิจัยพึงมีใจกว้าง พร้อมทั้งจะเปิดเผยข้อมูลและขั้นตอนการวิจัย ยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลทางวิชาการของผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยของตนให้ถูกต้อง

9. นักวิจัยพึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ

นักวิจัยพึงมีจิตสำนึกที่จะอุทิศกำลังสติปัญญาในการทำวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อความเจริญและประโยชน์สุขของสังคม